

ВІННИЦЬКИЙ ОБЛАСНИЙ КРАЄЗНАВЧИЙ МУЗЕЙ

Засн. 14 травня 1918 краєзнавцями **В. Коренєвим**, **Г. Брілінгом**, Г. Александровичем, О. Бодугеном і С. Слободяннюком-Подольським як істор.-побут. музей образотвор. й декор.-ужитк. мистецтва. Експозиція розмішувалася у будинку В. Коренєва, який був першим дир., і складалася переважно з худож. творів, предметів побуту, меблів, нумізматичних, значна частина яких була конфісков. із приват. маєтків. Восени 1921 музею виділили нове приміщення і підпорядкували його Губерн. комітету охорони пам'яток мистецтва та старовини. На той час у структурі музею було 3 відділи (етногр.-екон., істор.-археол., мистецтва), його експозиція нараховувала 10 372 предмети, з яких 3500 належало етногр.-екон. відділу. 1924–27 до фондів увійшли зібрання Гайсин., Бершад. та Брацлав. музеїв. Влітку 1929 музей переїхав у ін. приміщення, де було відкрито нову експозицію з істор., етногр., агро-промисловим і худож. відділами. Під час 2-ї світової війни зусиллями музей. працівників В. Подольського, М. Славського, Т. Тимофєєвої, Н. Стародворської більшу частину колекції вдалося врятувати, однак понад 6000 музей. предметів було вивезено до Німеччини, значну частину з яких згодом вдалося повернути. Нині у структурі музею відділи: істор., худож. та природи, а

також (на правах відділу) — Музей воїнів Вінниччини, загиблих в Афганістані. У фондах зберігається понад 90 тис. експонатів, серед них — унікал. археол. колекції з могильника бронз. віку (знайдений поблизу с. Гордіївка Тростянець. р-ну Вінн. обл.), комплекс знахідок із сармат. могильників 1 ст. н. е., оригінал. матеріали про події нац.-визв. війни 1648–57 на тер. краю, велика нумізмат. колекція (20 тис. монет), срібні речі, виготовлені майстрами Європи, Росії, України у 18–20 ст. Представлені предмети побуту та етнографії, що характеризують гончарство, ткацтво, вишивку, нар. живопис насел. краю 19–20 ст. При музеї діє Клуб любителів етнографії. Музей видає неперіодичні наук. зб. «Подільська старовина», в яких вміщує дослідження про фондові колекції музею, статті з історії, археології, етнографії та краєзнавства Поділля. Директор — Л. Кароєва (від 1992).

Рекомендована література

1. Історія музею в документах і спогадах: Наук. зб. до 80-річчя Вінн. обл. краєзн. музею. В., 1998;
2. Подільська старовина: Ювілей. вип. до 85-річчя музею. В., 2003.

К. І. Висоцька

Фотоілюстрації

Бібліографічний опис:

Вінницький обласний краєзнавчий музей / К. І. Висоцька // *Енциклопедія Сучасної України* [Електронний ресурс] / Редкол.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк [та ін.] ; НАН України, НТШ. — К. : Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2005. — Режим доступу: <https://esu.com.ua/article-34648>

2001-2025 © Ця енциклопедична стаття захищена авторським правом згідно з чинним законодавством України (докладніше).